

สรุปหัวข้อข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญ ประจำวันที่ 22 เมษายน 2566

เรื่อง

1. เกษตรดันเป้าส่งออกทุเรียนปีนี้แสนล.
2. คอลัมน์: ย่อยข่าวเศรษฐกิจ: กรมเจรจาต้นเกษตรBCG
3. สงขลาเร่งสร้างศูนย์อพยพควายน้ำ
4. ดักทางไฟแพงขึ้นราคาสินค้า
5. คอลัมน์: ช่องทางทำกิน: 'ปลูกดาวเรือง' ตัดดอกขาย ใช้ทุนน้อย ดูแลง่าย ขายได้...เดลินิวส์
6. เอลนีโญกระทบ "ข้าว" ทั่วโลก ขาดแคลนหนักสุดในรอบ 20 ปี 10 เชื้อนใหญ่...
7. ซีแมลง-เชื้อรา-สาหร่ายส่งออกคือนาคตสดใส
8. พอเถอะ ! สัมปทานปลูกปาล์มเขตป่าสงวนภาคใต้ผลศึกษาชี้ไม่คุ้ม เอกชน...
9. ก่อนเป็นผู้ปลูกข้าวรายใหญ่ไทยส่งออกน้ำตาลทรายเป็นอันดับ๑!
10. คอลัมน์: พลังชุมชน สร้างบ้านแปลงเมือง: จากภัยพิบัติสู่การฟื้นฟูดินน้ำป่า...

สื่อ

- ข่าวสด (กรอบบ่าย)
มติชน
มติชน
เดลินิวส์
เดลินิวส์
ผู้จัดการสุดสัปดาห์ 360 องศา
เดลินิวส์ (กรอบบ่าย)
ผู้จัดการสุดสัปดาห์ 360 องศา
ผู้จัดการสุดสัปดาห์ 360 องศา
ไทยโพสต์

เกษตรกรต้นเป้าส่งออกทุเรียนปีนี้แสนล.

จับมือเอกชนเช็กเข้มคุณภาพ-ตัดผลอ่อนโทษหนักคุก3ปี

กระทรวงเกษตรฯ ตั้งเป้าส่งออกทุเรียนปีนี้ 7 แสนตัน มูลค่ากว่า 1 แสนล้านบาท พร้อมลงพื้นที่เพาะปลูกภาคตะวันออก ขอความร่วมมือเกษตรกร ผู้ประกอบการส่งออก ตรวจสอบคุณภาพ แก้ปัญหาตัดทุเรียนอ่อนขาย โทษหนักจำคุก 3 ปี ปรับไม่เกิน 6 หมื่นบาท

นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยว่า ได้ลงพื้นที่ภาคตะวันออก เพื่อตรวจเยี่ยมให้กำลังใจเกษตรกร ผู้ประกอบการส่งออก สำนักงานภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง อาทิ หอการค้าจังหวัด สมาคมผู้ประกอบการส่งออกทุเรียน เพื่อทำงานร่วมกันใกล้ชิดในการรักษาคุณภาพทุเรียนสำหรับส่งออกไปยังประเทศจีน คาดว่าในฤดูกาลผลไม่ภาคตะวันออกปี 2566 จะสามารถส่งออกทุเรียนสดได้ไม่น้อยกว่า 700,000 ตัน คิดเป็นมูลค่ากว่า 1 แสนล้านบาท

ทั้งนี้ ตามประกาศจังหวัดในพื้นที่ภาคตะวันออก ที่ประกาศวันตัดทุเรียนหมอนทอง ประจำปี 2566 วันที่ 15 เม.ย. หากจะตัดทุเรียนก่อนกำหนดวันเก็บเกี่ยว เกษตรกรต้องนำตัวอย่างทุเรียนไปตรวจเปอร์เซ็นต์น้ำหนักแห้ง ที่สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือจุดที่กำหนด สำหรับโรงคัดบรรจุ (สั่ง) ต้องแจ้งด่านตรวจพืช และสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 (สวพ.6) เข้าตรวจก่อนการตรวจปิดตัวของด่าน ซึ่งที่ผ่านมาได้รับความร่วมมือจากเกษตรกร โรงคัดบรรจุ ในการดำเนินการตามมาตรฐานของประเทศคู่ค้าอย่างเคร่งครัด

กรมวิชาการเกษตร โดย สวพ.6 มีมาตรการร่วมกับจังหวัดในพื้นที่ภาคตะวันออก เร่งสร้างความเข้าใจกับเกษตรกร ผู้ประกอบการที่สำคัญ เมื่อตัดทุเรียน ให้เข้าสู่กระบวนการขึ้นทะเบียน เพื่อจัดอบรมนักคัด นักตัดทุเรียน มีอาชีพโดยเปิดอบรมฟรี เพื่อลดปัญหาการตัดทุเรียนอ่อนได้ รวมทั้งตรวจติดตามการแยกสีส้ม สีเขียว เหลืองแดง และวางแผนการเข้าตรวจสอบประเภทที่ได้จัดเกรดไว้ สิ่งที่ได้เป็นสีเขียว หมายถึงสิ่งที่มีการปฏิบัติตามระเบียบที่กรมกำหนด และให้ความร่วมมือดีกับหน่วยงานและมีความเข้าใจกับแนวปฏิบัติ อาจจะลดการเข้าไปตรวจสอบ ส่วนสีเหลือง และแดงคือ สิ่งที่จะมีการปฏิบัติที่คลาดเคลื่อนไปบ้าง และจะต้องเพิ่มความถี่ในการเข้าตรวจ

รายงานข่าวจากกระทรวงเกษตรฯ แจ้งว่า สำหรับโทษการตัดทุเรียนอ่อนออกจำหน่าย ทั้งเกษตรกรผู้ปลูกและพ่อค้าคนกลาง จะมีความผิดตามกฎหมายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 271 ผู้ใดขายของโดยหลอกลวง ให้ผู้ซื้อหลงเชื่อในแหล่งกำเนิด สภาพ คุณภาพ หรือปริมาณแห่งของนั้นอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับและ พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 มาตรา 47 ผู้ใดโดยเจตนาก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในแหล่งกำเนิด สภาพ คุณภาพ ปริมาณ ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดของของตนเอง หรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 50,000บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ย่อยข่าว เศรษฐกิจ

●กรมเจรจาต้นเกษตรBCG

นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม อธิบดีกรม
เจรจาการค้าระหว่างประเทศ เปิดเผย
ว่า กรมได้เปิดรับสมัครเกษตรกร และผู้
ประกอบการสินค้า BCG กลุ่มอาหารแปรรูป
เครื่องดื่ม และสินค้าไลฟ์สไตล์ เข้าร่วม
โครงการส่งเสริมเกษตรกร ผู้ประกอบการ
ไทย เร่งต่อยอดใช้ประโยชน์ FTA เพื่อผลัก
ดันให้เกษตรกรและผู้ประกอบการที่ดำเนิน
ธุรกิจด้วย BCG Model มีความรู้ความเข้าใจ
เรื่องการใช้ประโยชน์จากความตกลงการค้า
เสรี (เอฟทีเอ) และพัฒนาศักยภาพธุรกิจ
BCG เพื่อยกระดับขีดความสามารถทาง
แข่งขันได้อย่างยั่งยืน ซึ่งเปิดรับสมัครร่วม
โครงการ “ThEP for FTA Market” ตั้งแต่
วันนี้-21 พฤษภาคม ทาง <https://forms.gle/oGD6LKqNBFJz1g8K7>

สงขลาเร่งสร้างศูนย์อพยพควายน้ำ

เมื่อวันที่ 21 เมษายน นายเจษฎา จิตรัตน์ ผู้ว่าฯสงขลา ลงพื้นที่ตรวจติดตามความคืบหน้าการดำเนินงานโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรมจังหวัดสงขลา ศูนย์อพยพควายน้ำทะเลน้อย หมู่ 6 บ้านหัวป่าดก ต.บ้านขาว อ.ระโนด จ.สงขลา โดยมีนายสุรัตน์ ลายจันทร์ นายอำเภอระโนด นายวรรณรพ ส่องสว่าง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว นายสวัสดิ์ กิตติโชควัฒนา ปลัดอำเภอระโนด พร้อมด้วยผู้บริหารท้องถิ่นให้การต้อนรับ

นายเจษฎากล่าวว่า จ.สงขลา ได้จัดสร้างศูนย์อพยพควายน้ำทะเลน้อย อ.ระโนด ขนาด 6 เมตร ยาว 12 เมตร จำนวน 6 คอก พร้อมก่อสร้างสะพานขนาดกว้าง 2 เมตร ยาว 118 เมตร เพื่อใช้เป็นที่พักหลบอาศัย และรวบรวมควายน้ำที่หนีบนถนน เนื่องจากพื้นถนนเป็นพื้นที่สูงกว่าระดับน้ำ ทำให้เกิดขวางทางจราจร เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ประกอบกับเส้นทางสายหลักเดินทางมาจากนครศรีธรรมราชและพัทลุง เหมาะจะพัฒนาก่อให้เกิดรายได้จากนักท่องเที่ยว สร้างรายได้เพิ่มให้เกษตรกรและชุมชน อีกทั้งยังเป็นการอนุรักษ์ควายน้ำฝูงสุดท้าย

นายวรรณรพ ส่องสว่าง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาว กล่าวว่า การก่อสร้างศูนย์อพยพควายน้ำทะเลน้อย อ.ระโนด อยู่ในขั้นตอนยื่นประมูลและได้รับเหมา ตำบลบ้านขาวมีควายน้ำจำนวนมาก แต่ยังไม่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยว เนื่องจากตำบลบ้านขาวไม่มีจุดแลนด์มาร์กหรือสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ การจัดสร้างศูนย์อพยพควายน้ำทะเลน้อย ถือเป็นสร้างจุดแลนด์มาร์กแห่งแรกในตำบลบ้านขาว แสดงให้เห็นวิถีชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรมพื้นถิ่นและคอกพักสัตว์ ที่มีการบริหารจัดการเลี้ยงควาย คาดสร้างเสร็จและเตรียมเปิดใช้ภายในปีนี้

ดักทางไฟแพงขึ้นราคาสินค้า

● เผย'ปุ๋ย-ยาฆ่าแมลง'ลดต่อ

ร.ต.จักรา ยอดมณี รองอธิบดีกรมการค้าภายใน เปิดเผยถึงสถานการณ์ค่าไฟฟ้าต่อราคาสินค้าว่า ขณะนี้กรมฯ ได้ติดตามสถานการณ์ค่าไฟฟ้าอย่างใกล้ชิด หลังจากประชาชนกังวล ว่า ค่าไฟที่แพงอาจกระทบให้สินค้าปรับเพิ่มขึ้น ซึ่งจากการติดตามสินค้าแต่ละรายการมีต้นทุนจากค่าไฟฟ้า และพลังงานแตกต่างกัน แม้มีผู้ประกอบการแจ้งขอปรับราคามาบ้าง แต่ยังไม่อนุญาตให้ขึ้นเนื่องจากต้องดูปัจจัยต้นทุนการผลิตอื่น ๆ ประกอบด้วย ซึ่งขณะนี้แนวโน้มลดลงหลายรายการ เช่น วัตถุดิบ รวมถึงต้นทุนค่าไฟฟ้าในงวด พ.ค.-ส.ค. ก็จะลดลงจาก 5 บาทกว่าต่อหน่วย เหลือ 4.77 บาทต่อหน่วย ดังนั้นผลกระทบจากค่าไฟฟ้าต่อต้นทุนสินค้าไม่น่าจะเพิ่มขึ้น

ส่วนต้นทุนอื่นทั้งราคาน้ำมัน และวัตถุดิบ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ปรับลดลงต่อเนื่อง ทำให้ต้นทุนสินค้าไม่เพิ่ม แต่ก็มีต้นทุนค่าแรงงานที่เป็นปัจจัยต้องจับตา แต่เชื่อว่าผู้ประกอบการจะบริหารจัดการได้ เพราะส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือกรมฯ ตั้งราคาสินค้าอยู่แล้ว และมีความตั้งใจที่จะไม่ปรับขึ้นราคา เพื่อรักษายอดขาย และลดภาระค่าครองชีพให้ประชาชน

สำหรับปัจจัยการผลิตด้านการเกษตรพบว่าปีนี้ปุ๋ยเคมีราคาลดลงต่อเนื่อง ตามต้นทุนวัตถุดิบที่ลดลง และความต้องการตลาดโลกที่ลดลง โดยปุ๋ยยูเรีย 46-0-0 ราคาลดลงแล้ว 47% ปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟต 21-0-0 ลดแล้ว 37% และยาป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ก็ลดลงเฉลี่ย 2-9% โดยยา

ฆ่าหญ้า โกลโฟเซต ลด 2% กลูโฟซิเนต ลด 6% ยาฆ่าแมลง อะบาเม็กติน ลด 9% ยากำจัดวัชพืช กลูโฟซิเนต ลด 2% ซึ่งเป็นผลดี ทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง

ร.ต.จักรา กล่าวอีกว่า สถานการณ์ราคาสินค้ากลุ่มอาหารสด ราคาทรงตัวไก่ดี เทียบกับสัปดาห์ก่อน โดยหมูเนื้อแดง ราคาเฉลี่ยทั้งประเทศ กก. ละ 152 บาท ไก่เนื้อติดสะโพก กก.ละ 76 บาท น่องไก่ กก.ละ 78 บาท สะโพกไก่ กก.ละ 81 บาท ออกไก่ กก.ละ 79 บาท และไข่ไก่เบอร์ 3 ฟองละ 3.80 บาท ซึ่งราคาอยู่ในช่วงที่กรมฯ ได้กำกับดูแล และสอดคล้องกับภาวะต้นทุน แม้ว่าความต้องการบริโภคจะเพิ่มขึ้น แต่ผลผลิตก็มีเพียงพอ ทั้งนี้ขณะนี้ในช่วงหน้าร้อน

ร.ต.จักรา ยอดมณี

เดลินิวส์

Daily News
Circulation: 500,000
Ad Rate: 1,800

Section: First Section/เศรษฐกิจ

วันที่: เสาร์ 22 เมษายน 2566

ปีที่: - ฉบับที่: 26854

Col.Inch: 61.38 Ad Value: 110,484

หัวข้อข่าว: ดักทางไฟแพงขึ้นราคาสินค้า

หน้า: 7(บน)

PRValue (x3): 331,452

คลิป: สีสี่

ส่วนราคาสินค้าอุปโภคบริโภค ส่วนใหญ่ราคาทรงตัวและมี
การปรับลดลงหลายรายการ โดยราคาทรงตัว เช่น ข้าวสาร นมผง
ซอสปรุงรส น้ำปลา น้ำตาลทราย อาหารกระป๋อง บะหมี่กึ่ง
สำเร็จรูป ครีมอาบน้ำ น้ำยาซักผ้า และยังมีการจัดโปรโมชั่น
ลดราคาในส่วนของสินค้าป้องกันความร้อน ทั้งพัดลม เครื่อง
ปรับอากาศ และเครื่องฟอกอากาศ ที่มีหลายห้างจัดลดราคา
เพื่อกระตุ้นยอดขาย และช่วยลดภาระค่าครองชีพ.

'ปลูกดาวเรือง' ตัดดอกขาย ใช้ทุนน้อย ดูแลง่าย ขายได้ทั้งปี

"ดาวเรือง" ปลูกง่าย เก็บเกี่ยวเร็ว ลงทุนน้อย ได้ผลตอบแทนดี ตลาดมีความต้องการสูง สามารถขายได้ตลอดทั้งปี การปลูกดอกดาวเรืองจึงเป็นอีกอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรผู้ปลูกได้เป็นอย่างดี อย่าง "ปรีชา เล็นวารีย์" เกษตรกรที่เปลี่ยนแปลงปลูกผักสวนครัวมาปลูกดอกดาวเรืองตัดดอกขายสามารถสร้างรายได้เป็นอย่างดี ซึ่งวันนี้คอลัมน์ "ช่องทางทำกิน" นำข้อมูลมาให้พิจารณาเป็นกรณีศึกษา...

ทั้งนี้ ทาง ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) พาลงพื้นที่ ต.ท่าชุมพล อ.โพธาราม จ.ราชบุรี เยี่ยมชมแปลงปลูกดอกดาวเรือง ของ ปรีชา เล็นวารีย์ เกษตรกรผู้ปลูกดอกดาวเรืองขายสร้างรายได้ โดยเจ้าของแปลงปลูกดอกดาวเรืองนี้เล่าว่า...เดิมปลูกพืชผักสวนครัว เช่น มะระ มะเขือ แตงกวา และผักบุ้ง ส่งขาย จนระยะหลังมองว่าการปลูกผักสวนครัวนั้นมีต้นทุนการปลูกที่สูง ทำให้มีรายได้ไม่มาก จึงเริ่มมองหาปลูกพืชชนิดอื่นทดแทน จนมาลงตัวที่การปลูกดอกดาวเรืองตัดดอกขาย เพราะมองว่าเป็นไม้ดอกที่ลงทุนไม่สูง ดูแลง่าย และเป็นที่ต้องการของตลาด จึงเริ่มทำการปรับเปลี่ยนจากแปลงปลูกผักสวนครัว บนพื้นที่ 8 ไร่ มาเป็นแปลงปลูกดอกดาวเรือง ซึ่งหลังจากที่ปลูกดอกดาวเรืองตัดดอกขายก็สามารถสร้างรายได้ได้เป็นอย่างดี จึงยึดการปลูกดอกดาวเรืองตัดดอกขาย สลับกับพืชผักสวนครัวด้วยเป็นอาชีพมาจนถึงปัจจุบัน

"การปลูกดอกดาวเรืองนั้นลงทุนน้อย ดูแลง่าย ระยะเวลาเกี่ยวเร็ว โดยดอกดาวเรืองมีระยะเวลาการปลูก ประมาณ 50 วัน ก็สามารถเก็บผลผลิตขายได้ ที่สำคัญเป็นที่ต้องการ

ของตลาด ตัดไปจำหน่ายเท่าไรก็ขายได้หมด และสามารถปลูกขายได้ตลอดทั้งปี" เจ้าของสวนดอกดาวเรืองกล่าว

การเตรียมแปลงปลูกดอกดาวเรือง เริ่มจากทำแปลงปลูกแบบยกร่องสูงเสร็จแล้วก็ตากดินให้แห้งไม่ให้มีเชื้อราในดิน

ทิ้งไว้ประมาณ 2-3 เดือน การปลูกก็ใช้ต้นกล้าอายุประมาณ 20 วัน มาลงปลูกให้ระยะห่างระหว่างต้นประมาณ 30 เซนติเมตร กำต้น

กล้าอยู่ที่ประมาณ 1.5 บาท โดยหนึ่งไร่สามารถปลูกได้ประมาณ 7,000 ต้น

...ทุนค่าต้นกล้าต่อไร่อยู่ที่ประมาณ 10,500 บาท..

การดูแลรักษา หลังจากทีลงต้นกล้าในแปลงปลูกแล้วก็ดูแลรดน้ำวันละ 2 ครั้ง เช้า-เย็น การฉีดยาฆ่าแมลง กันหนอน และเชื้อรา ก็จะมีประมาณอาทิตย์ละ 1 ครั้ง ส่วนการใส่ปุ๋ยก็จะให้ประมาณ 15 วัน/ครั้ง หากเป็นช่วงตัดดอกก็ให้ปุ๋ยประมาณ 7 วัน/ครั้ง...ปลูกดาวเรืองประมาณ 50 วัน ก็สามารถตัดดอกขายได้

การตัดดอกดาวเรืองขาย จะตัดช่วงเย็น และเก็บวันเว้นวัน โดยเฉลี่ยสามารถเก็บได้ประมาณ 10 ดอกต่อต้นต่อวัน ซึ่งเฉลี่ยจะสามารถตัดดอกดาวเรืองได้ประมาณ 5,000 ดอกต่อ

วัน ซึ่งการปลูกดาวเรือง 1 ไร่ ตัดดอกขายได้ประมาณ 1 เดือน หลังจากนั้นก็ให้พักแปลงปลูกไว้ประมาณ 1 ปี ก่อนลงปลูกรอบใหม่

ต้นทุนการดูแลปลูกดาวเรืองเฉลี่ยไร่ละ 10,000-15,000 บาท

สำหรับไซส์ดอกดาวเรืองที่ตัดขายนั้นมีอยู่ 4 ขนาด ได้แก่ ขนาดจัมโบ้ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ซึ่งไซส์ดอกดาวเรืองที่ได้รับความนิยม

ในท้องตลาด ได้แก่ 'ไซส์ขนาดจัมโบ้' โดยปัจจุบันดอกดาวเรืองราคาเฉลี่ยดอกละ 50-70 สตางค์ แต่ถ้าเป็นขนาดจัมโบ้ ขายได้ถึงดอกละ 1 บาท ราคาขึ้นอยู่กับความต้องการของตลาด หากเป็นช่วงที่ตลาดมีความต้องการสูง ราคาอาจขยับไปถึงดอกละ 1.30 บาท รายได้จากการขายดอกดาวเรืองอยู่ที่ประมาณ 80,000 บาทต่อไร่

"การปลูกดาวเรือง 1 ไร่ นั้นจะต้องมีการพักแปลงไว้ประมาณ 1 ปี เพราะแปลงที่ปลูกดาวเรืองแล้วจะมีเชื้อราในดิน เพราะอย่างนั้นจำเป็นต้องวางแผนในการเตรียมแปลงปลูกแต่ละแปลงให้ดี ให้ได้รอบเก็บสลับกันพอดีเพื่อที่จะได้สามารถตัดดอกดาวเรืองขายได้ทั้งปี ส่วนแปลงที่พักดินนั้นก็ทำการปลูกผักสวนครัวสลับเพื่อเป็นการสร้างรายได้เพิ่มได้อีก" เจ้าของสวนดาวเรืองแนะนำ

สวนดาวเรืองของ ปรีชา ตั้งอยู่ที่ 101 หมู่ 9 ต.ท่าชุมพล อ.โพธาราม จ.ราชบุรี หากใครสนใจสามารถติดต่อสอบถามไปได้ที่เบอร์โทรศัพท์ 08-9790-8258..นี่ก็เป็นกรณีศึกษาจากการลงพื้นที่ที่ ธ.ค.ศ. สนับสนุน ซึ่ง "การปลูกดาวเรือง" ก็น่าจะเป็นอีกหนึ่งทางเลือก "ช่องทางทำกิน" ให้กับผู้ที่มืออาชีพด้านเกษตรหรือผู้ที่สนใจ เพราะใช้ทุนน้อย ดูแลง่าย และเป็นที่ต้องการของตลาด สามารถสร้างรายได้เสริมได้เป็นอย่างดี.

บันฑิร กักดาเยี่ยงยงค์ : รายงาน

คู่มือลงทุน...ปลูกดอกดาวเรือง

ทุนเบื้องต้น	ขึ้นกับขนาดของพื้นที่ปลูก
ทุนปลูก	ประมาณ 15,000 บาท/ไร่
รายได้	ประมาณ 80,000 บาท/ไร่
แรงงาน	ขึ้นอยู่กับขนาดพื้นที่ปลูก
ตลาด	มีพ่อค้าเข้ามารับซื้อถึงที่
จุดน่าสนใจ	ใช้ทุนน้อย ดูแลง่าย ราคาดี

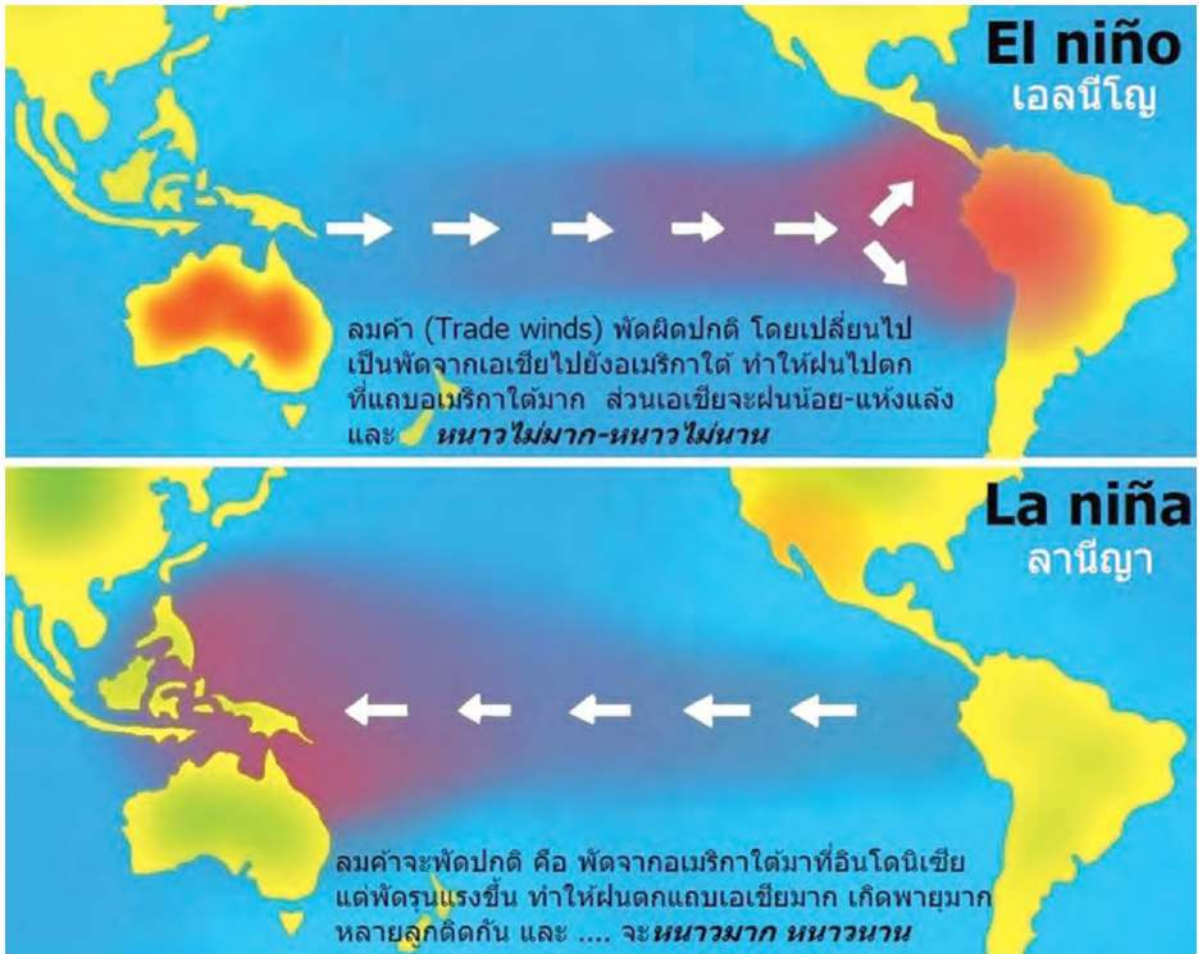
ช่องทางทำกิน...เล่ม 6

ไปห้องตั้งผู้ทวง-อ่านแล้วก็มีสิทธิรวยได้ สร้างงาน-สร้างเงิน กับสารที่เอาชีวิตรอดของเพียง เบนนี่นี่ ราคาเพียง 150 บาท หรือ 100 บาทแบบเต็มก็มีสิทธิรวยได้กับสาระที่คัดสรรมาอย่างดี

ไปรษณีย์ลดราคาพิเศษจากเจ้าภาพจ้าง ชื่อ-ที่อยู่พร้อมแบบคำแถลงเงิน หรือตามดี 135 บาท (รวมค่าจัดส่ง) สั่งจ่าย ป.ช. จตุจักร ไบเทค "นศ รุจิรงค์" ส่งมาที่...บริษัท ประชุมช่าง จำกัด 1/14 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจตุจักรบางเขน เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210 วงศ์เบญจมาศของว่า...สั่งซื้อ "ช่องทางทำกิน เล่ม 6" ราคามือถือต้องชำระค่าไปรษณีย์ติดต่อกัน... ฝ่ายจัดจำหน่าย (คุณบุญเสริม) โทร. 0-2940-9400-5 ต่อ 117 วันจันทร์-เสาร์ ในเวลาราชการ (เล่ม 1-5 หมดแล้ว)

เอลนีโญกระทบ "ข้าว" ทั่วโลก ขาดแคลนหนักสุดในรอบ 20 ปี 10 เชื้อนใหญ่เสี่ยงน้ำน้อย

อากาศร้อนแล้ง ค่าไฟฟ้าแพงร้องจ๊ากไปตามๆ กัน ไม่เพียงเท่านั้น ปีนี้และปีหน้าภาวะเอลนีโญมาเยือนแน่นอน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการผลิตพืชผลการเกษตร โดยเฉพาะข้าว อาหารหลักของคนเกือบครึ่งโลก ที่จะมีกำลังการผลิตลดลงถึงขั้นขาดแคลนหนักสุดและราคาพุ่งสูงขึ้นเป็นประวัติการณ์

สำนักข่าว CNBC รายงานว่า เนื่องจากภาวะสงครามและปัญหาสภาพอากาศกำลังส่งผลให้กำลังการผลิตข้าวทั่วโลกลดลง และกำลังเข้าสู่ภาวะขาดแคลนหนักสุดในรอบ 20 ปี และอาจผลักดันราคาข้าวให้พุ่งสูงขึ้น โดยประเทศนำเข้าจะได้รับผลกระทบหนักสุด โดยปัจจุบันมีผู้คนกว่า 3.5 พันล้านคนทั่วโลกที่บริโภคข้าวเป็นอาหารหลัก โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกที่บริโภคถึง 90% ของข้าวทั่วโลก

ข้อมูลจากศูนย์วิจัย Fitch Solutions ซึ่งเป็นบริษัทให้

คำปรึกษาด้านเศรษฐกิจระดับมหภาค ชี้ว่า ตลาดข้าวทั่วโลก คาดว่าจะเข้าสู่ภาวะขาดแคลนครั้งใหญ่ที่สุดในรอบสองทศวรรษ และส่งผลให้ราคาข้าวพุ่งสูงในรอบ 10 ปี โดยราคาข้าวคาดว่าจะสูงไปจนถึงปี 2567 จากปัจจุบันราคาข้าวเฉลี่ยอยู่ที่ 17.30 ดอลลาร์ต่อตัน แต่จะลดลงเหลือ 14.50 ดอลลาร์ต่อตัน ในปี 2567

"เนื่องจากข้าวเป็นสินค้าอาหารหลักในหลายตลาดในเอเชีย ราคาจึงเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่ออัตราเงินเฟ้อของราคาอาหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับครัวเรือนที่ยากจน" Charles Hart นักวิเคราะห์สินค้าโภคภัณฑ์ของ Fitch Solutions กล่าว

สำหรับปริมาณการขาดแคลนข้าวทั่วโลกในปี 2565/2566 คาดว่าจะอยู่ที่ 8.7 ล้านตัน โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณข้าวในตลาดก็คือ สงครามรัสเซีย-ยูเครนที่กำลังดำเนินอยู่ รวมถึงสภาพ

อากาศเลวร้ายในประเทศที่ผลิตข้าวอย่างจีนและปากีสถาน โดยในช่วงครึ่งปีหลังของปี 2565 พื้นที่การเกษตรในจีนซึ่งถือเป็นประเทศผู้ผลิตข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก ได้รับผลกระทบจากมรสุมฤดูร้อนและน้ำท่วมอย่างหนัก ขณะเดียวกัน ผลผลิตของปากีสถานซึ่งคิดเป็นสัดส่วน 7.6% ของการค้าข้าวทั่วโลกก็ลดลง 31% เนื่องจากน้ำท่วมรุนแรงเมื่อปีที่แล้ว

Oscar Tjakra นักวิเคราะห์อาวุโสจาก Rabobank ธนาคารอาหารและการเกษตรระดับโลก กล่าวว่า ประเทศที่จะได้รับผลกระทบจากปัญหาดังกล่าวที่สุด คือ ประเทศผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ เช่น อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และประเทศในแอฟริกา

ขณะเดียวกัน Kelly Goughary ผู้วิจัยระดับสูงของ Gro Intelligence มองว่าประเทศที่จะได้รับผลกระทบหนักที่สุดคือประเทศที่มีอัตราเงินเฟ้อในราคาอาหารในประเทศสูงอยู่แล้ว เช่น ปากีสถาน ตุรกี ซีเรีย และบางประเทศในทวีปแอฟริกา และอีกปัจจัยที่ทำให้ราคาข้าวสูงคือการกีดกันการส่งออกข้าวของอินเดียที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่เดือนกันยายน 2022 ที่เรียกเก็บภาษีส่งออกสูงถึง 20% เพื่อให้มีปริมาณเพียงพอกับการบริโภคของชาวอินเดีย และควบคุมราคาในประเทศไม่ให้สูงเกินไป การกีดกันนี้ Hart ชี้ว่า "เป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ราคาข้าวคงตัวอยู่ในระดับสูง"

อย่างไรก็ตาม Fitch Solutions คาดว่า ปัญหาการขาดแคลนจะกลับไปสู่ภาวะปกติในปีหน้า ซึ่งอาจส่งผลให้ราคาข้าวในอนาคตตกลงต่ำกว่าระดับในปี 2565 แต่ยังคงอยู่ในระดับที่มากกว่าค่าเฉลี่ยช่วงก่อนโควิด (2558-2562) โดยราคาข้าวอาจลดลงเกือบ 10% ในปี 2567 อย่างไรก็ตาม การผลิตข้าวยังคงขึ้นอยู่กับสภาพอากาศ

"เรามองว่าการผลิตข้าวทั่วโลกจะฟื้นตัวอย่างแข็งแกร่งในปี 2023/24 โดยคาดว่าผลผลิตทั้งหมดจะเพิ่มขึ้น 2.5% เมื่อเทียบกับเป็นรายปี โดยอินเดียจะเป็นเครื่องยนต์หลักของผลผลิตข้าวทั่วโลก ในอีก 5 ปีข้างหน้า"

อย่างไรก็ตาม ปฏิเสธไม่ได้ว่าการผลิตข้าวขึ้นขึ้นอยู่กับสภาพภูมิอากาศ ในขณะที่กรมอุตุนิยมวิทยาของอินเดียคาดว่าอากาศร้อนจัดที่กำลังจะมาถึงในไตรมาส 2 และ 3 จะยังคงเป็นภัยคุกคามหลักของการเก็บเกี่ยว เช่นเดียวกับจีน และบางประเทศในยุโรป เช่น ฝรั่งเศส เยอรมนี และสหราชอาณาจักร ก็ยังต้องรับมือกับความท้าทายที่เหมือนกัน

"จีนกำลังเผชิญกับสภาวะอากาศแห้งแล้งในพื้นที่การเก็บเกี่ยวข้าวที่รุนแรงที่สุดในรอบ 20 ปี และเหล่าประเทศในยุโรปก็ประสบชะตากรรมเช่นเดียวกัน" Goughary กล่าว

สำหรับการตื่นตัวเพื่อรับมือกับสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและการผลิตพืชผลทางการเกษตรของประเทศไทยนั้น ในการประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) นัดล่าสุดเมื่อวันที่ 18 เม.ย.ที่ผ่านมา นายอนุชา บูรพชัยศรี รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ปฏิบัติหน้าที่โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เผยว่านายกรัฐมนตรี เน้นย้ำให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ (กอนช.) และทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องติดตามประเมินพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำอย่างต่อเนื่องใกล้ชิด และเตรียมวางแผนบริหาร

“ประเทศไทยจะเข้าสู่ปรากฏการณ์เอลนีโญช่วงปลายปี 2566 คือเดือน ธ.ค. ถึง ก.พ. 2567 หลังจากนั้นอีกฤดูยาวไปจนถึงปี 2571 รวมระยะเวลาแล้วเกือบ 5 ปี หากไม่มีแผนบริหารจัดการน้ำ ประเทศไทยต้องเจอวิกฤตขาดแคลนน้ำรุนแรงแน่นอน รัฐบาลต้องหาวิธีเก็บกักน้ำไว้ให้ได้มากที่สุด อาจต้องริบสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กหรือทำฝายให้มากขึ้น เกษตรกรต้องสร้างแหล่งเก็บน้ำของตัวเองและเปลี่ยนไปปลูกพืชอายุสั้นใช้น้ำน้อยแทน”

จัดการน้ำต้นทุนในช่วงฤดูฝนและสำรองไว้ในช่วงฤดูแล้งหน้า เนื่องจากไทยมีแนวโน้มเข้าสู่สภาวะเอลนีโญเดือน ก.ค.นี้

สำหรับสถานการณ์แหล่งน้ำทั่วประเทศในปัจจุบัน จากข้อมูลของ กอนช. ระบุว่า มีปริมาณน้ำ 50,022 ล้านลูกบาศก์เมตร (ลบ.ม.) หรือคิดเป็น 61% ในจำนวนนี้เป็นปริมาณน้ำใช้การ 25,865 ล้าน ลบ.ม. หรือคิดเป็น 45% โดย กอนช. คาดการณ์ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ 35 แห่ง ณ วันที่ 1 พ.ค. 2566 จะมีปริมาณน้ำ 41,660 ล้าน ลบ.ม. หรือคิดเป็น 59% ซึ่งมากกว่าเมื่อปี 2565 อยู่ประมาณ 1,000 ล้าน ลบ.ม.

อย่างไรก็ตาม คาดว่าในช่วงต้นฤดูฝนปีนี้ จะมีอ่างฯ ขนาดใหญ่เสี่ยงปริมาณน้ำใช้การน้อยกว่า 30% จำนวน 11 แห่ง อาทิ เขื่อนจุฬาภรณ์ เขื่อนอุบลรัตน์ เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนวชิราลงกรณ เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เป็นต้น ขณะที่สถานการณ์การปลูกพืชฤดูแล้งพบว่าปัจจุบันยังไม่มีการเพาะปลูกเกินแผน และขณะนี้มีบางพื้นที่ดำเนินการเก็บเกี่ยวแล้ว

ดร.ทวีศักดิ์ ธนเดโชพล รองอธิบดีกรมชลประทาน เป็นประธานการประชุมคณะอนุกรรมการติดตามและวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์น้ำ ผ่านระบบ Video Conference ไปยังสำนักงานชลประทานที่ 1-17 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องฯ ณ วันที่ 18 เม.ย. 2566 อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศ มีปริมาณน้ำรวมกัน 45,874 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 60 ของ

ความจุอ่างรวมกัน เฉพาะ 4 เขื่อนหลักลุ่มน้ำเจ้าพระยา (เขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์) มีปริมาณน้ำรวมกัน 13,968 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 56 ของความจุอ่างฯ

และจนถึงขณะนี้มีการจัดสรรน้ำในฤดูแล้งปี 65/66 ทั้งประเทศไปแล้ว 23,489 ล้าน ลบ.ม. หรือคิดเป็นร้อยละ 85 ของแผน (แผนจัดสรรน้ำทั้งประเทศ 27,685 ล้าน ลบ.ม.) เฉพาะลุ่มน้ำเจ้าพระยามีการจัดสรรน้ำไปแล้ว 8,472 ล้าน ลบ.ม. หรือคิดเป็นร้อยละ 94 ของแผน (แผนจัดสรรน้ำลุ่มน้ำเจ้าพระยา 9,100 ล้าน ลบ.ม.) ด้านผลการเพาะปลูกข้าวนาปรัง ทั้งประเทศมีการเพาะปลูกไปแล้ว 10.33 ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 99 ของแผน เฉพาะลุ่มน้ำเจ้าพระยามีการเพาะปลูกไปแล้วประมาณ 6.35 ล้านไร่ คิด

เป็นร้อยละ 96 ของแผน ซึ่งขณะนี้บางพื้นที่มีการเก็บเกี่ยวแล้วเสร็จ จึงขอความร่วมมือเกษตรกรงดการทํานาปรังต่อเนื่อง (นาปรังรอบ 2) เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

กรมอุตุฯ ระบุว่า คาดการณ์ว่า สถานการณ์เอลนีโญ ซึ่งจะส่งผลให้มีปริมาณฝนตกน้อยกว่าค่าปกติ จึงได้กำชับไปยังโครงการชลประทานทั่วประเทศ ให้เฝ้าระวังและติดตามสภาพอากาศอย่างใกล้ชิด นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อวางแผนบริหารจัดการน้ำให้สอดคล้องกับสถานการณ์ สามารถรองรับสถานการณ์น้ำที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

รศ.เสรี ศุภราทิตย์ ผู้อำนวยการศูนย์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ มหาวิทยาลัยรังสิต ประเมินว่าประเทศไทยจะเข้าสู่ปรากฏการณ์เอลนีโญช่วงปลายปี 2566 คือเดือน ธ.ค. ถึง ก.พ. 2567 หลังจากนั้นวิกฤตยาวไปจนถึงปี 2571 รวมระยะเวลาแล้วเกือบ 5 ปี หากไม่มีแผนบริหารจัดการน้ำ ประเทศไทยต้องเจอวิกฤตขาดแคลนน้ำรุนแรงแน่นอน รัฐบาลต้องหาวิธีเก็บกักน้ำให้ได้มากที่สุด อาจต้องรีบสร้างอ่างเก็บน้ำ

ขนาดเล็กหรือทำฝายให้มากขึ้น เกษตรกรต้องสร้างแหล่งเก็บน้ำของตัวเองและเปลี่ยนไปปลูกพืชอายุสั้นใช้น้ำน้อยแทน

สำหรับข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรมของประเทศไทย มีทั้งหมด 149.25 ล้านไร่ จากพื้นที่ประเทศ 320.696 ล้านไร่ แบ่งเป็นภาคเหนือ 32.51 ล้านไร่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 63.86 ล้านไร่ ภาคกลาง 31.14 ล้านไร่ และภาคใต้ 21.74 ล้านไร่

จากการคาดการณ์ของ รศ.ดร. วิษณุ อรรถวานิช อาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐศาสตร์และผู้เชี่ยวชาญงานวิจัยด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการเกษตร ระบุในทำนองเดียวกันว่า คาดว่า ปี 2566 สถานการณ์ภัยแล้งจะรุนแรงมากขึ้น และอากาศจะร้อนขึ้นกว่า 2 ปีที่ผ่านมา หลังจากเดือน มิ.ย.นี้ เป็นต้นไป อุณหภูมิจะเริ่มร้อนขึ้นกว่าค่าเฉลี่ยปกติและถือเป็นปีที่ 8 ติดต่อกันที่โลกร้อนกว่าอุณหภูมิเฉลี่ย ดังนั้น ภาคเกษตรต้องบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอกับฤดูแล้ง เลือกพืชที่เหมาะสมแล้งทนร้อนได้มากขึ้น ต้องเร่งพัฒนาสายพันธุ์ข้าวหรือสายพันธุ์พืชต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงและแปรปรวนของโลก

ศูนย์พยากรณ์สภาพอากาศแห่งองค์การบริหารสมุทรศาสตร์และบรรยากาศแห่งชาติสหรัฐฯ ได้ออกรายงานเตือนภัยเอลนีโญ "El Nino watch" เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา ขณะที่สภาพอากาศได้เข้าสู่ภาวะ "เป็นกลาง ENSO" ซึ่งหมายความว่าไม่มีทั้งลานีญาและเอลนีโญ และมีโอกาส 62% ที่จะเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญในช่วงระหว่างเดือน พ.ค.-ก.ค. 2566 หลังจากลานีญาเกิดขึ้นต่อเนื่องเกือบสองปี

สัญญาณเอลนีโญมาเต็ม เตรียมพร้อมรับมือร้อน แล้ง ผลผลิตการเกษตรทรุดต่ำ ราคาแพงขึ้นแบบยาว ไปถึงปีหน้า ■

ชีแมลง-เชื้อรา-สาหร่าย ส่งออกติดตลาดสดใส

นายพูนพงษ์ ย์นภาภรณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) เปิดเผยว่า สนค. ได้ติดตามสถานการณ์โปรตีนทางเลือก ที่มีความสนใจเพิ่มเรื่อย ๆ โดยเฉพาะที่มีแหล่งโปรตีนมาจากพืช สาหร่าย แมลง เชื้อราที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและเนื้อสัตว์ที่เพาะเลี้ยงเนื่องจากเป็นผลิตภัณฑ์ที่ตอบโจทย์ในเรื่องของสุขภาพ ด้วยการลดหรือเลี่ยงการรับประทานเนื้อสัตว์ ประกอบกับมีเทคโนโลยีในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางเลือกเพื่อมาทดแทนกระบวนการผลิตแบบดั้งเดิม

นอกจากนี้โปรตีนทางเลือกยังมีสารอาหารครบถ้วน เพราะมีการเติมสารอาหาร เพิ่มคุณค่าทางโภชนาการ มีรสชาติอร่อยและมีกลิ่นเนื้อสัมผัสใกล้เคียงกับโปรตีนแบบดั้งเดิม อีกทั้งช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เนื่องจากอุตสาหกรรมปศุสัตว์ซึ่งเป็นแหล่งโปรตีนแบบ

ดั้งเดิมมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก 15% จากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของโลก และจากข้อมูลขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ประเมินว่าปริมาณการปล่อยมีเทนจากอุตสาหกรรมปศุสัตว์เทียบเท่ากับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากรถยนต์ 850 ล้านคัน

สำหรับประเทศไทยสามารถนำทรัพยากรธรรมชาติ มาผลิตและแปรรูปเป็นโปรตีนทางเลือก อาทิ ถั่ว เห็ด สาหร่าย ขนุนอ่อน ไข่ฝ้า และแมลง เช่น จิ้งหรีด ตั๊กแตน หนอนไหม โดยปี 64 การบริโภคโปรตีนทางเลือกที่มาจากนวัตกรรมอาหารใหม่ของไทยมีมูลค่า 4,500 ล้านบาท หรือ 12% ของตลาดโปรตีนทางเลือกทั้งหมด ที่มีมูลค่า 3.62 หมื่นล้านบาท และมูลค่าตลาดเพิ่มขึ้น 8% ต่อปีจนขยับไปสู่ 5,870 ล้านบาทได้ภายในปี 67 ขณะที่ความนิยมของโปรตีนทางเลือกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในยุโรป.

พอเถอะ ! สั้ปทานปลุกปาลั้มเขตป่าสงวนภาคใต้ ผลศั้กษาชั้ไม่คั้ม เอกชนแอบฮุ้พื้นที่เพิ่ม

เป็นปัญหาอึ้ดงตั้งนั้งมานานสำหรับกรณีการให้สั้ปทานแก่
เอกชนเข้าปลุกปาลั้มน้ำมันในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติใน 5 จั้หวัด
ภาคใต้ ได้แก่ สุราษฎร์ธานี ชุมพร กระบี่ พังงา และตรัง เนื้อที่รวม
กว่า 2.4 แสนไร่

ซึ่งเมื่อสิ้นสั้ปทานแล้ว พบว่าหลายพื้นที่มีการบุกป่า
สงวนเพิ่มเติม หรือการอ้างเอกสารสิทธิที่ดินที่มีมาก่อนประกาศ
เขตป่าสงวน บางพื้นที่มีชาวบ้านมาจับจองเข้าไปทำกินแทนเอกชน
ที่สิ้นสั้ปทานโดยที่ฝ่ายบริษัทเอกชนยังครอบครองพื้นที่อยู่
และบางพื้นที่เอกชนได้เข้าไปใช้ประโยชน์ทับซ้อนกับเขตปฏิรูปที่ดิน
เพื่อการเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)

ปัญหาในเรื่องนี้ คณะกรรมาธิการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สภาผู้แทนราษฎร ได้ทำการศึกษาเอาไว้และแล้ว
เสร็จตั้งแต่ก่อนปิดสมัยประชุม โดยมีผลการศึกษาที่น่าสนใจ
สรุปได้ว่า

การอนุญาตขอใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อปลุก
ปาลั้มน้ำมันในท้องที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชุมพร กระบี่ พังงา และ
ตรัง ให้แก่เอกชนจำนวน 40 ราย 43 ใบอนุญาต มีเนื้อที่รวม 240,914
ไร่ 2 งาน 56 ตารางวา

ข้อมูล ณ วันที่ 7 กรกฎาคม 2564 การอนุญาตขอใช้ประโยชน์

เขตป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าว หมดอายุการอนุญาตทำประโยชน์
แล้ว 229,254 ไร่ 3 งาน 65 ตารางวา หรือประมาณร้อยละ 95 ของ
เนื้อที่อนุญาต

แปลงพื้นที่ที่หมดอายุการอนุญาตแล้ว มีการยื่นขอต่ออายุ
(ซึ่งหมดอยู่ในแปลงอนุญาตเดิม) รวม 26 แปลง (20 ราย) เนื้อที่
รวม 52,300 ไร่ 3 งาน 41 ตารางวา คิดเป็นร้อยละ 23 ของพื้นที่
ที่หมดอายุการอนุญาตแล้วทั้งหมด แต่ยังไม่ได้มีการอนุญาตตาม
คำขอดังกล่าว

นอกจากนี้ ยังมีปัญหาในพื้นที่ประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน
ในพื้นที่ที่หมดอายุอนุญาตเข้าใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ
เพื่อปลุกปาลั้มน้ำมัน แต่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
(ส.ป.ก.) ไม่สามารถนำไปจัดสรรให้กับราษฎรได้ แม้ ส.ป.ก.ได้
ดำเนินการฟ้องขับไล่เอกชนให้ออกจากพื้นที่ทับซ้อนจนชนะคดี แต่
กระบวนการทางคดีถึงศาลฎีกาใช้เวลายาวนาน

ในรายงานนี้ คณะกรรมาธิการฯ ได้นำเสนอกรณีศึกษาการ
ตรวจสอบการออกเอกสารสิทธิที่ดินในพื้นที่ทำประโยชน์ปลุกปาลั้มน้ำมัน
2 กรณีศึกษาคือ กรณีบริษัท ยูนิควานิชน้ำมันปาลั้ม จำกัด
(มหาชน) และ กรณีบริษัท สหอุตสาหกรรมน้ำมันปาลั้ม จำกัด
ดังนี้

1) กรณีบริษัท ยูนิควานิชน้ำมันปาลั้ม จำกัด (มหาชน) ได้รับ

อนุญาตเข้าใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเพื่อปลูกป่าล้มน้ำมัน ในตำบลปลายพระยา อำเภอปลายพระยา จังหวัดกระบี่ เนื้อที่ 20,000 ไร่ หมุดอายุเมื่อวันที่ 21 เมษายน 2556 และบริษัทฯ ได้ยื่นขออนุญาตใหม่ในพื้นที่อนุญาตเดิม เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2553 จำนวน 7 แปลง รวมเนื้อที่ 10,849 ไร่ ปัจจุบันยังไม่ได้รับอนุญาต รายงานนี้ พบว่า บริษัท ยูนิวานิชฯ ได้บุกรุกป่าสงวนแห่งชาติป่าปลายพระยา และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองพระยา จำนวน 8,700 ไร่ และบริษัทยูนิวานิชฯ ได้อ้างสิทธิครอบครองที่ดินในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตเข้าใช้ประโยชน์ฯ เป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 ก.)

ยังพบข้อมูลอีกว่า บริษัท ยูนิวานิชฯ อ้างว่า ได้มีการดำเนินการขออนุญาตที่ดิน เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2557 และวันที่ 19 มกราคม 2558 เนื้อที่จำนวน 9,021 ไร่ โดยเป็นพื้นที่ทับซ้อนกับพื้นที่เดิมที่ได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (เนื้อที่ 20,000 ไร่) ซึ่งในนั้นได้รวมเอาพื้นที่จำนวน 2,656 ไร่เศษ ที่ทับซ้อนอยู่ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองพระยาไว้ด้วย

2) กรณีบริษัท สหอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน) มีคดีความฟ้องขับไล่กลุ่มราษฎรชุมชนสันติพัฒนาที่เข้าไปจับจองทำกินในสวนปาล์มน้ำมันของบริษัท

ซึ่งภายหลังมีการตรวจสอบพบว่า บริเวณพื้นที่พิพาทอยู่ในเขตพื้นที่ป่าไม้ถาวรและเขตพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ตั้งอยู่ในท้องที่บ้านหมาก หมู่ที่ 6 ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยบริษัทฯ อ้างว่า มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์(น.ส. 3 ก) และโฉนดที่ดิน เป็นเหตุให้กลุ่มราษฎรดังกล่าวดำเนินการฟ้องร้องต่อศาลปกครองกลางและศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2564 วินิจฉัยว่า น.ส. 3 ก ของบริษัทสหอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด จำนวน 11 ฉบับ และโฉนดที่ดินจำนวน 13 ฉบับ ในท้องที่ ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย พิพากษาให้มีการเพิกถอนหรือ แก้ไขโฉนดที่ดิน และ น.ส. 3 ก.ใน ตำบลบางสวรรค์ อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานีของบริษัท สหอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน) ให้ถูกต้องตามกฎหมาย บริษัทฯ ได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาต่อศาลปกครองสูงสุดเมื่อ วันที่ 16 เมษายน 2564 ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณา

รายงานการศึกษาของคณะกรรมการฯ พบว่า การอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเพื่อปลูกป่าล้มน้ำมันในพื้นที่ 5 จังหวัดภาคใต้ มีประเด็นปัญหาสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1) การปลูกป่าล้มน้ำมันไม่เต็มพื้นที่อนุญาตพบในหลายกรณีได้แก่ กรณีบริษัท พันธุ์ศรี จำกัด, บริษัท แสงสวรรค์น้ำมันปาล์ม จำกัด บริษัท กุ้ยหลิมการเกษตร จำกัด, บริษัท นำบี พัฒนาการเกษตร จำกัด บริษัท เกษตรกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด ซึ่งการให้อนุญาตสำหรับพื้นที่ขนาดใหญ่ เช่น 20,000 ไร่ ทำให้ไม่เกิดการเข้าใช้ประโยชน์อย่างเต็มศักยภาพ และกรมป่าไม้ไม่สามารถตรวจสอบการใช้พื้นที่ได้อย่างครอบคลุม เปิดโอกาสให้ผู้รับอนุญาตสามารถยึดถือครอบครองที่ดินไว้จนอาจจะก่อให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ

2) การบุกรุกเกินพื้นที่อนุญาตหรือทำผิดเงื่อนไขการอนุญาตได้แก่ บริษัท ยูนิวานิช น้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน)

3) การตรวจสอบการออกเอกสารสิทธิที่ดินไม่ชอบด้วย

กฎหมาย กรณีบริษัท ยูนิวานิช น้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน) และบริษัท สหอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด

4) การทำสวนปาล์มน้ำมันในที่ดินของรัฐโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีการครอบครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน โดย ส.ป.ก.ได้ดำเนินการฟ้องขับไล่บริษัท รวมชัยบุรีปาล์มทอง จำกัด และ บริษัท จิวกิ่งจ้อยพัฒนา จำกัด และดำเนินการตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 36/2559 และการจัดที่ดินทำกินให้ราษฎรตามนโยบายรัฐบาล ได้แก่ กรณีบริษัท สหอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด, บริษัท รวมชัยบุรีปาล์มทอง จำกัด บริษัท ชัยบุรีปาล์มทอง จำกัด และบริษัท ไทยบุญทอง จำกัด

5) ปัญหาการเข้าใช้ประโยชน์ปลูกป่าล้มน้ำมันทับซ้อนที่ดินราชพัสดุ ได้แก่การซ้อนทับกับแปลงที่ดินราชพัสดุแปลงทะเบียนเลขที่ สฎ. 848 จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลการศึกษาของคณะกรรมการฯ ได้ข้อสรุปประเด็นปัญหาดังนี้

1) การอนุญาตให้ทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเพื่อปลูกป่าล้มน้ำมัน โดยเฉพาะในพื้นที่ขนาดใหญ่ ทำให้การตรวจสอบไม่ครอบคลุมจึงเป็นช่องว่างให้เกิดการบุกรุกพื้นที่เกินขอบเขตที่ได้รับอนุญาต

2) กรมป่าไม้ไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2546 ที่ให้นำพื้นที่หมุดอายุการอนุญาตใช้ประโยชน์หรือกระทำผิดเงื่อนไขการอนุญาตมาจัดสรรที่ดินให้กับราษฎร

3) กรมป่าไม้ไม่ได้มีมาตรการและแนวทางการดำเนินการที่ชัดเจนและเพียงพอ ในการนำพื้นที่สวนปาล์มหมุดอายุการอนุญาตใช้ประโยชน์กลับคืนมาดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2546

4) กรมป่าไม้ปล่อยปละละเลย ขาดการตรวจสอบควบคุมอย่างจริงจัง ทั้งในพื้นที่อนุญาตให้เข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเพื่อปลูกป่าล้มน้ำมัน และการตรวจสอบการออกเอกสารสิทธิ ที่ดินในพื้นที่อนุญาตฯ หรือพื้นที่ที่มีการเข้าใช้ประโยชน์โดยไม่ถูกต้องซึ่งพบว่ามีการนำที่ดินไปออกเอกสารสิทธิในหลายพื้นที่

5) ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าใช้ประโยชน์ในป่าสงวนแห่งชาติเพื่อปลูกป่าล้มน้ำมันได้รับผลประโยชน์ตอบแทนค่อนข้างสูง ในขณะที่รัฐได้รับรายได้จากการอนุญาตดังกล่าวค่อนข้างน้อย และยังคงสูญเสียพื้นที่ป่าสงวนไปอีกจำนวนหนึ่ง ดังนั้น จึงไม่คุ้มค่าในการดำเนินนโยบาย ดังกล่าวรัฐจึงควรนำพื้นที่ดังกล่าวมาทำการฟื้นฟูและจัดสรรให้ประชาชนผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกินได้ใช้ ประโยชน์และร่วมดูแลรักษาพื้นที่ป่าต่อไป

6) ขาดการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐ เช่นระหว่างกรมป่าไม้และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือกรมที่ดิน ทำให้เกิดปัญหาที่ดินทับซ้อนกัน และบางพื้นที่ที่มีการออกเอกสารสิทธิที่ดินโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ มีข้อเสนอแนะว่า กรมป่าไม้ต้องมีการประกาศนโยบายออกมอย่างชัดเจนโดย “ไม่ให้มีการต่ออายุใบอนุญาตอีก” พร้อมกับกำหนดแนวทางปฏิบัติให้กับหน่วยงานผู้ปฏิบัติในระดับพื้นที่ในการควบคุมพื้นที่ที่หมุดอายุการอนุญาตฯ และผลักดันให้กลุ่มบุคคลที่ทำประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมายออกนอกพื้นที่ ■

ก่อนเป็นผู้ปลูกข้าวรายใหญ่ไทยส่งออกน้ำตาลทรายเป็นอันดับ ๑! ฝรั่งไม่รู้จึกน้ำตาลว่าเป็น “น้ำผึ้งทำจากต้นกก”!!

ในสมัยรัชกาลที่ ๔ เมื่อไทยเปิดตลาดการค้าอย่างกว้างขวาง ชาวไทยเป็นที่ต้องการของต่างประเทศเป็นอย่างมาก ถึงขั้นห้ามนำออกเพราะกลัวว่าคนในประเทศจะไม่มีข้าวกิน จากนั้นมีการรณรงค์ให้บุกเบิกทุ่งหญ้าและป่าละเมาะรอบกรุงเป็นนาข้าว จนทำให้สมันกว้างเขาสวยที่สุด ซึ่งมีอยู่แห่งเดียวในโลกรอบกรุงเทพฯ ต้องสูญพันธุ์ไป ไทยได้ขึ้นอันดับเป็นผู้ปลูกข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก

นั่นเป็นสินค้าเกษตร แต่เชื่อหรือไม่ว่าไทยเราเป็นผู้ผลิตสินค้าอุตสาหกรรมมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยแล้ว นั่นก็คือ น้ำตาลทราย โดยมีแหล่งผลิตอยู่ที่สุโขทัย พิษณุโลก และกำแพงเพชร แต่เป็นน้ำตาลทรายแดงไม่ใช่ น้ำตาลทรายขาวอย่างในเวลานี้ ต่อมาในสมัยกรุงศรีอยุธยาปรากฏว่าผลิตได้จำนวนมากจนเหลือใช้ในประเทศ มีการส่งออกไปขายที่ญี่ปุ่น และเป็นสินค้าออกอย่างหนึ่งของไทย นอกจากของป่าและหนังสัตว์

สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ในรัชกาลที่ ๒ ปรากฏหลักฐานว่าไทยส่งออกน้ำตาลทรายปีละ ๖,๐๐๐ หาบ ซึ่ง ๑ หาบ คือ ๖๐ กิโลกรัม และในรัชกาลที่ ๓ สูงขึ้นถึง ๑๑๐,๐๐๐ หาบ เป็นสินค้าออกอันดับหนึ่ง ลูกค้าสำคัญคืออังกฤษและอเมริกา

ในรัชกาลนี้มีบันทึกไว้ว่า สมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาประยูรวงศ์ (ดิศ บุนนาค) ที่เรียกกันว่า “สมเด็จเจ้าพระยาองค์ใหญ่” ได้นำน้ำตาลทรายไปแลกกับข้าวเหล็กทำเป็นรูปอาวุธโบราณ คือ หอกดาบ และขวาน มาจากประเทศอังกฤษ ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมในกรุงลอนดอนขณะนั้น ด้วยอัตราน้ำหนักต่อน้ำหนัก ปัจจุบันเป็นข้าวของวัดประยูรวงศาวาสที่เชิงสะพานพุทธฯ ผังธนบุรี อันเป็นที่มาของรั้วที่

ชาวบ้านเรียกกันว่า “ขวานสามหมื่น ปืนสามกระบอก หอกสามแสน”

แต่ต่อมาราคาน้ำตาลทรายในตลาดโลกก็ตกต่ำลง เมื่อมีการค้นพบการทำน้ำตาลจากหัวบีตที่ยุโรป และพัฒนาเป็นน้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ มีการผลิตน้ำตาลทรายขาวที่ฟิลิปปินส์และชาวออกสู่ตลาดน้ำตาลทรายแดงของไทยจึงไม่สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

ในสมัยรัชกาลที่ ๔ ไทยก็เริ่มเปลี่ยนสถานะจากผู้ส่งออกมาเป็นผู้นำเข้าน้ำตาลทรายจากต่างประเทศ เพราะปลูกข้าวขายได้ดีกว่า พื้นที่ปลูกอ้อยลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาจึงหันมาเป็นนาข้าว

แต่แล้วใน พ.ศ. ๒๔๘๐ รัฐบาลพระยาพหลพลพยุหเสนา ก็เล็งเห็นความสำคัญที่จะต้องผลิตน้ำตาลทรายเอง แทนการนำเข้า จึงสร้างโรงงานน้ำตาลทรายขาวขึ้นเป็นแห่งแรกที่จังหวัดลำปาง และเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ จนกลับมาเป็นผู้ส่งออกอีกครั้งหนึ่ง

การทำน้ำตาลจากอ้อยนั้น พบหลักฐานว่ามี การปลูกอ้อยที่อินเดียเมื่อ ๓๒๕ ปีก่อนคริสต์ศักราช ต่อมาก็แพร่ไปยังประเทศข้างเคียง จีนเริ่มปลูกเมื่อ ๑๐๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช และแพร่ต่อไปจนถึง

▲ รั้ววัดประยูรวงศาวาสที่เชิงสะพานพุทธฯ มั้งชนบุรี ที่มีที่มาจากการนำน้ำตาลทรายไปแลกกับประเทศอังกฤษ

เปอร์เซีย ประมาณคริสต์ศตวรรษที่ ๖ มีการปลูกอ้อยแพร่หลายแถบทะเลเมดิเตอร์เรเนียน และมีการทำน้ำตาลทรายขาวในประเทศอียิปต์ ถือเป็นน้ำตาลชั้นดี “ขาวเหมือนหิมะ แข็งดุจหิน”

น้ำตาลทรายขาวจึงต่างกับน้ำตาลทรายแดง แม้จะทำมาจากอ้อยเหมือนกัน แต่น้ำตาลทรายขาวจะผ่านการทำให้บริสุทธิ์หลายขั้นตอนจนใส มีเกล็ดเล็กละเอียด ส่วนน้ำตาลทรายแดงจะเป็นผงเหมือนเม็ดทราย ความชื้นสูง มีความหวานน้อยกว่าน้ำตาลทรายขาวเล็กน้อย และยังคงมีกลิ่นของอ้อย ปัจจุบันยังมีน้ำตาลอ้อยธรรมชาติออกมาอีก ซึ่งมีกระบวนการต้มเคี่ยวเช่นเดียวกับน้ำตาลทรายขาว แต่ไม่ผ่านการกรองสีหลายขั้นตอนอย่างน้ำตาลทรายขาว จึงมีกลิ่นและสีจากอ้อยอยู่บ้าง และมีเกร็ดใหญ่กว่าน้ำตาลทรายขาว

คนยุโรปเริ่มรู้จักน้ำตาลทรายเมื่อครั้งเกิด

สงครามครูเสด คริสต์รบกับอิสลามที่ตะวันออกกลาง ทหารฝ่ายคริสต์ได้นำน้ำตาลทรายกลับไปฝากคนทางบ้าน แต่เรียกน้ำตาลนั้นว่า “น้ำผึ้งที่ทำจากต้นกก” ต่อมาก็มีการนำเข้ามาจำหน่ายในยุโรป จัดว่าเป็นของแพง นิยมในหมู่ชนชั้นสูงเท่านั้น

ส่วนไทยเราก็นิยมว่า อาหารรสหวานนั้นเป็นอาหารชาววัง มีรสชาติอ่อนไม่เผ็ดร้อนรุนแรงเหมือนอาหารลูกทุ่ง ทำให้เกิดสำนวน “กินคาวไม่กินหวาน สันดานไพร่” ทั้งต่อมาในยุคที่รัฐบาลส่งเสริมอู้มชูให้มีโรงงานน้ำตาลทรายขาวขึ้นในประเทศ ยังรณรงค์ให้ประชาชนบริโภคน้ำตาลกันให้มาก โดยบอกว่าน้ำตาลเป็นอาหารสำคัญ เป็นหนึ่งในอาหาร ๕ หมู่ แม้จะมีคำโบราณเตือนไว้ว่า “หวานเป็นลม ขมเป็นยา” ก็ยังยั้งไว้ไม่อยู่ อาหารไทยวันนี้จึงหวานเจี๊ยวจ้าว เป็นเบาหวานกันมากอย่างน่าเป็นห่วง.

จากภัยพิบัติสู่การฟื้นฟูผืนดินน้ำป่า-พัฒนาอาชีพ... ธุรกรรมจากตำบลสรอย อ.วังชิ้น จ.แพร่

พลังชุมชน

สร้างบ้านแปลงเมือง

ย้อนกลับไปในวันวันที่ 4 พฤษภาคม 2544 หลังฝนตกหนักติดต่อกันหลายวัน มวลน้ำป่าจำนวนมากไหลทะลักจากพื้นที่สูงลงมาตามลำห้วยแม่สรอยเข้าสู่หมู่บ้านที่ตั้งอยู่ริมน้ำในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ ความแรงของกระแสน้ำได้พัดพาเอาดินโคลน ต้นไม้ใหญ่น้อยลงมาปะทะกับบ้านเรือน ผู้คนที่กำลังหลบหลีกสัตว์เลื้อย และทรัพย์สินต่างๆ

หลังความเกรี้ยวกราดของสายน้ำยุติลง พบว่ามีชาวบ้านใน 3 ตำบล คือ ตำบลสรอย ตำบลปลาลัก และตำบลแม่พุง อำเภอวังชิ้น เสียชีวิตจำนวน 43 ราย ทรัพย์สินเสียหายทั้งหมดประมาณ 171 ล้านบาท

ขณะเดียวกันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาสาเหตุของภัยพิบัติครั้งนี้ เช่น ศูนย์วิจัยและพัฒนาวิศวกรรมปฐพีและฐานราก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่าปัญหาหลักนอกจากภัยธรรมชาติที่เกิดจากฝนตกหนักติดต่อกันหลายวันแล้ว

ยังมีสาเหตุมาจากการบุกรุกป่าอนุรักษ์ที่อยู่นอกเขตอุทยานแห่งชาติเวียงโกศัย เพื่อทำเกษตรกรรม ไร่ข้าวโพด (ในอดีตเคยเป็นพื้นที่สัมปทานทำไม้ซุงด้วย) ประกอบกับการเกิดไฟป่า การลักลอบตัดไม้ ฯลฯ ทำให้เกิดการสูญเสียหน้าดิน ดินจึงพังทลายลงมาสะสมอยู่ในลำห้วยแม่สรอยและลำห้วยต่างๆ รวมทั้งพื้นที่บริเวณป่าต้นน้ำห้วยแม่สรอยอยู่ในแนวรอยเลื่อนที่ดินและหินอาจจะสไลด์ลงมาได้

เมื่อฝนตกหนัก มวลน้ำที่ทะลักลงสู่ลำห้วยแม่สรอยจึงพัดพาเอาตะกอนดินและหิน รวมทั้งต้นไม้ใหญ่น้อยลงมามาถมหมู่บ้านจนสร้างความเสียหายยับเยินต่อชีวิตและทรัพย์สินต่างๆ

จากภัยพิบัติสู่การฟื้นฟู

ตำบลสรอย (สะหระอย) อ.วังชิ้น จ.แพร่ มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 98 ตารางกิโลเมตร ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขา (80%) ไร่ลุ่มพื้นที่ราบ (40%) มี 11 หมู่บ้าน ประชากรประมาณ 6,400 คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนา ปลูกไม้เลื้อย ไร่ข้าวไร่ ไร่ข้าว ฯลฯ

หลังภัยพิบัติในเดือนพฤษภาคม 2544 มีเศษซากไม้ รากไม้ ตอไม้ ที่ถูกกระแสน้ำพัดพาลงมาถมหมู่บ้าน กองพะเนินอยู่เป็นจำนวนมาก ชาวบ้านที่มีฝีมือทาง

ชาวตำบลสรอยช่วยกันสร้างฝายชะลอน้ำ ในฤดูน้ำหลากฝายจะช่วยลดความรุนแรงของกระแสน้ำ และช่วยกักเก็บน้ำในหน้าแล้ง

'ไผ่เปาะ' พืชเศรษฐกิจ ในปี 2562 สร้างรายได้เข้าตำบลประมาณ 24 ล้านบาท

ช่างไม้จึงนำเอารากไม้ ตอไม้ ซึ่งมีทั้งไม้สักและไม้มีค่าต่างๆ นำมาทำเฟอร์นิเจอร์ เก้าอี้ โต๊ะ เครื่องประดับตกแต่งบ้านเรือน จำหน่ายเป็นรายได้ (ปัจจุบันต่อยอดเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์จากรากไม้ ตอไม้)

ขณะเดียวกันหลังภัยพิบัติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมชลประทานได้เข้ามาศึกษาพื้นที่ในตำบลสรอย พบปัญหาน้ำแล้งและน้ำท่วมซ้ำซาก ต่อมาในปี 2545 กรมชลประทานจึงได้สร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กจำนวน 5 แห่ง ในตำบลสรอยเพื่อรองรับน้ำในฤดูน้ำหลาก ป้องกันภัยพิบัติ และเป็นแหล่งน้ำใช้ในการเกษตรของ

ชาวบ้าน ก่อสร้างแล้วเสร็จในปี 2547

อัจฉริยะพงษ์ ปันทอง หรือ **'ผู้ใหญ่ออด'** ผู้ใหญ่บ้านแม่ขมิ้ง และประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลสรอย บอกว่า หลังภัยพิบัติในตำบลสรอย หน่วยงานต่างๆ ได้เข้ามาส่งเสริมให้ชาวบ้านในตำบลได้ร่วมกันฟื้นฟู ดิน น้ำ ป่า การดูแลรักษาป่าชุมชน ป่าต้นน้ำ เพื่อป้องกันภัยพิบัติ ป้องกันปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง การทำแนวกันไฟเพื่อป้องกันไฟป่า ฯลฯ

'ผู้ใหญ่ออด' และห้วยแม่สรอย

แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีชาวบ้านบางส่วนที่เข้ามาใช้ประโยชน์จากป่า แต่ไม่สนใจที่จะดูแลรักษาป่า เช่น นำวัวมาเลี้ยงในป่า แล้วจุดไฟเผาหญ้า เผาป่าในช่วงหน้าแล้ง เมื่อฝนตก หญ้าที่ถูกเผาก็จะแตกใบกลายเป็นอาหารให้วัว รวมทั้งการเผาป่าเพราะเชื่อว่าจะทำให้เห็ดป่าเกิดขึ้นเยอะๆ โดยเฉพาะเห็ดดอที่มีราคาแพง (ช่วงต้นฤดูประมาณก็โลกรัมละ 400-500 บาท) แต่การเผาป่าก็จะทำให้เกิดปัญหาฝุ่นควัน เกิดความแห้งแล้ง ต้นไม้ที่กำลังจะโตก็จะถูกเผาทำลายไปด้วย

"ปัญหาแบบนี้เกิดขึ้นซ้ำซากทุกปี ถ้าเราปล่อยให้เป็นแบบนี้ไปเรื่อยๆ ภัยพิบัติ น้ำท่วม ดินโคลนถล่ม ก็อาจจะเกิดขึ้นได้อีก ผมจึงชวนชาวบ้านมาเริ่มฟื้นฟูดิน น้ำ ป่า อย่างจริงจังอีกครั้งในปี 2560 โดยช่วยกันทำฝายชะลอน้ำในลำห้วย ช่วยกันปลูกต้นไม้ในพื้นที่ป่าต้นน้ำ ดูแลรักษาป่าชุมชนบ้านแม่ขมิ้ง ช่วยกันขุดลอกฟื้นฟูอ่างเก็บน้ำเพื่อไม่ให้อ่างตื้นเขิน สามารถกักเก็บน้ำได้มากขึ้น รวมทั้งปล่อยพันธุ์ปลาในอ่างเก็บน้ำเพื่อให้เป็นแหล่งอาหาร และจะนำรายได้จากปลามาใช้พัฒนาชุมชน" ประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลสรอยบอก

การฟื้นฟูดินน้ำป่านับจากปี 2560 ยังดำเนินการต่อเนื่อง รวมทั้งการดูแลป่าชุมชนบ้านแม่ขมิ้งเนื้อที่เกือบ

400 ไร่ โดยการสร้างแนวกันไฟ สร้างฝาย ปลูกป่าเสริม ฯลฯ โดยชุมชนมีข้อตกลงร่วมกันว่า ทุกครัวเรือนต้องส่งตัวแทนมาร่วมกิจกรรมดูแลดินน้ำป่าของชุมชนทุกครั้ง

ในปี 2562 มูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้สนับสนุนการจัดการน้ำชุมชนตามแนวพระราชดำริในจังหวัดแพร่หลายแห่ง รวมทั้งที่ตำบลสรอย อ.วังชิ้น โดยสนับสนุนการพัฒนาอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ประยางที่ก่อสร้างมาตั้งแต่ปี 2545 (หลังภัยพิบัติ) เพื่อให้ชาวบ้านมีน้ำใช้ในหน้าแล้ง และรองรับน้ำหลากในฤดูฝน โดยขุดลอกอ่างที่เดิมมีความจุประมาณ 9 แสนลูกบาศก์เมตร เพิ่มเป็น 1.2 ล้าน ลบ.ม. ใช้งบประมาณราว 8 ล้านบาท

ผลจากการดูแลดินน้ำป่าอย่างต่อเนื่อง ในปี 2562 ป่าชุมชนบ้านแม่ขมิ้งได้รับรางวัลชนะเลิศ **"โครงการอนุรักษ์ป่า ป่ารักชุมชน"** ซึ่งเป็นการประกวดป่าชุมชนตัวอย่างระดับประเทศที่กรมป่าไม้และบริษัท ราช กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) จัดประกวดต่อเนื่องมานานกว่า 10 ปี เป็นต้นแบบของป่าชุมชนที่ชาวบ้านร่วมมือกันอย่างแข็งขัน ดูแลและปกป้อง **"ดิน น้ำ ป่า ตามแนวศาสตร์พระราชา"** (อ่านรายละเอียดได้ที่ <https://train.cdd.go.th/wp-content/uploads/sites/104/2021/11/Course-03.pdf>) โดยชุมชนได้รับเงินรางวัลจำนวน 1 ล้านบาท นำมาใช้เป็นทุนในการดูแลดินน้ำป่าต่อไป

'ไผ่เป่าะ' สร้างเศรษฐกิจชุมชน

นอกจากรางวัลจาก **"โครงการอนุรักษ์ป่า ป่ารักชุมชน"** ที่ทำให้ชาวบ้านเกิดความภาคภูมิใจแล้ว ในเดือนมกราคม 2565 **'สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา'** (พระองค์ภา) ได้เสด็จทอดพระเนตรการจัดการน้ำตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ที่มูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ได้สนับสนุนการพัฒนาอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ประยาง ต.สรอย อ.วังชิ้น และทรงเยี่ยมเยียนราษฎร สร้างความปลื้มปิติแก่ชาวสรอยถ้วนหน้า

ส่วนด้านการพัฒนาชุมชนชาวบ้านตำบลสรอยยังดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ในปี 2565 สภาองค์กรชุมชนตำบลสรอยจัดทำ **'โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยตำบลสรอย'** ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) หรือ 'พอช.' จำนวน 1 ล้านบาท นำมาจัดทำโครงการต่างๆ เช่น การนำไผ่เป่าะมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ ทำदानแห่ง

สบูจากถ่าน ฯลฯ จัดอบรมวิธีการทำในเดือนสิงหาคม 2565 ที่ผ่านมา

เกษม ยะพันธ์ ประธานคณะกรรมการปลูกไผ่เปาะแปลงใหญ่ บอกว่า **ไผ่เปาะ** เป็นไม้กินหน่อรสชาติ หวานกรอบ อร่อย นำมาแกง ต้ม ยำ และทำอาหารได้อีกหลายอย่าง ตนนำต้นพันธุ์มาจากบ้านป่าแดง อ.เมือง จ.แพร่ นำมาปลูกเมื่อประมาณปี 2559 แต่ต้องดูแลอย่างดี ให้น้ำ ให้น้ำ โดยเฉพาะในช่วงหน้าแล้งต้องให้น้ำตลอด ไผ่จะได้ ออกนอกฤดู ขายได้ราคาดี ปัจจุบันชาวบ้านรวมกันเป็นกลุ่มปลูกไผ่เปาะแปลงใหญ่ มีสมาชิกจำนวน 81 ราย เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพผลผลิต

“ช่วงปี 2562 หน่อไผ่เปาะขายได้ราคาดี ทั้งตำบลขายไผ่เปาะได้เงินทั้งหมดประมาณ 24 ล้านบาท คนจากที่อื่นก็มาซื้อพันธุ์ไผ่เปาะจากที่นี่ไปปลูก แต่ได้หน่อไม่อร่อยเท่าที่สรวอย เมื่อปลูกแล้วปีนึงจะต้องตัดแต่งต้น เพื่อให้ไผ่แตกหน่อใหม่ จึงมีไผ่ที่ตัดต้นเก่าทิ้งจำนวนมาก” ประธานกลุ่มปลูกไผ่เปาะบอก

อัจฉริยะพงษ์ หรือ ‘ผู้ใหญ่ยอด’ ในฐานะประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลสรวอย เสริมว่า จากปริมาณลำไผ่ที่ชาวบ้านต้องตัดทิ้งในแต่ละปีมีจำนวนมาก ตนจึงมีแนวคิดนำไผ่เหล่านี้มาสร้างมูลค่าเพิ่ม เป็นเศรษฐกิจหมุนเวียน ช่วยลดการเผา ลดปัญหาฝุ่นควันด้วย เพราะหากไม่มีไผ่เหลือทิ้งจำนวนมาก ชาวบ้านไม่มีที่ทิ้งก็ต้องเผาไผ่ ตนจึงเสนอโครงการนำไผ่มาแปรรูปได้รับการสนับสนุนจาก พอช. จัดอบรมเพื่อนำไผ่มาแปรรูป เช่น ทำถ่านไม้อัดแท่ง ให้พลังงานความร้อนสูง ไม่มีควัน เหมาะที่จะเอาไปปิ้งย่าง ขายให้ร้านอาหาร ราคาถุงละ 20 บาท

ผลิตภัณฑ์จากไผ่เปาะ

“นอกจากนี้เรายังนำผงถ่านมาผลิตเป็นสินค้าบำรุงผิวพรรณ ทำสบู่ ทำ Charcoal shower cream

เพราะผงถ่านไผ่จะช่วยกำจัดแบคทีเรีย กำจัดไขมันและสิ่งสกปรกบนใบหน้าและร่างกายได้ดี” ผู้ใหญ่ยอดบอกถึงการนำสิ่งเหลือใช้มาสร้างมูลค่า

สร้างป่าเปียก-เดินตามแนวศาสตร์พระราชา

นอกจากการสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนจากไผ่เปาะแล้ว ชาวตำบลสรวอยยังร่วมกันดูแลดินน้ำป่าอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการลดปัญหาการเผาป่า ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความแห้งแล้ง หนาดินถูกทำลาย สาเหตุสำคัญประการหนึ่งมาจากการเลี้ยงวัวของชาวบ้าน

ชาวบ้านตำบลสรวอยนอกจากทำนาปลูกข้าวเป็นอาชีพหลักแล้ว ยังเลี้ยงวัวพื้นบ้านเพื่อขาย ถือเป็นทรัพย์สินในครอบครัว เมื่อวัวโตหรือยามจำเป็นก็จะขายให้พ่อค้า วัวที่เลี้ยงรวมกันทั้งตำบลมีกว่า 2,000 ตัว แต่ที่ผ่านมา ชาวบ้านจะเลี้ยงแบบปล่อย คือต้องให้วัวออกไปหากินหญ้าในป่า และมักจะเผาหญ้าแห้ง เมื่อฝนตกลงมาหญ้าจะได้แตกหน่อระบัดใบให้วัวได้กินอีก แต่ก็ทำให้ผืนดินผืนป่าเกิดความแห้งแล้ง ต้นไม้ที่กำลังเติบโตถูกเผาทำลาย

ผู้ใหญ่ยอด บอกว่า เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว จึงส่งเสริมให้ชาวบ้านปลูกแปลงหญ้าเนเปียร์เป็นอาหารให้วัว โดยในปี 2565 ที่ผ่านมา ใช้งบประมาณคุณภาพชีวิตจาก พอช. ทำแปลงหญ้าต้นแบบ ปลูกหญ้าเนเปียร์ในตำบลทั้ง 11 หมู่บ้าน ขนาดพื้นที่ตั้งแต่ 1-5 ไร่ เพื่อให้เป็นอาหารวัว ไม่ต้องต้อนวัวไปกินหญ้าในป่า หรือเผาหญ้าแห้งอีก

รวมทั้งส่งเสริมให้ชาวบ้านปลูกหญ้าเนเปียร์เพิ่มเติมคนต่อโอกาส คนว่างงานก็สามารถปลูกหญ้าเนเปียร์ขายให้คนเลี้ยงวัวได้ ราคาอีกโหลฯ ละ 1 บาท ปลูก 3 เดือนก็เกี่ยวขายได้ นอกจากนี้ยังต้อนน้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ปะยางเข้ามาในหมู่บ้าน คนที่เลี้ยงวัวก็จะมีทั้งหญ้าและน้ำ สามารถเลี้ยงวัวแบบขังคอกได้ ไม่ต้องต้อนวัวเข้าไปหากินในป่า มูลวัวก็เอามาทำปุ๋ยอินทรีย์ได้อีก

“ส่วนการใช้ประโยชน์จากอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ปะยางนอกจากจะช่วยรับน้ำ ป้องกันภัยพิบัติในช่วงน้ำหลาก และมีน้ำใช้ในช่วงหน้าแล้งแล้ว ที่ผ่านมาราได้ปล่อยพันธุ์ปลาต่างๆ เช่น ปลานิล ยี่สก กุ้งก้ามกราม แล้วจัดเทศกาลตกปลา-กินปลาขึ้นมาตั้งแต่ปีที่แล้ว ปีนี้เพิ่งจัดไป ได้เงินเข้ากองทุนมาพัฒนาหมู่บ้านประมาณปีละ 2 แสนบาท และจัดกิจกรรมวิ่งเทรลรอบอ่างเก็บน้ำและในป่าชุมชน เพื่อให้เยาวชนและประชาชนได้สัมผัสกับธรรมชาติ ให้เกิดความห่วงใย เพื่อช่วยกันดูแลต่อไป..

และต่อไปเรามีโครงการจะทำป่าเปียก โดยใช้พลังงานโซลาร์เซลล์ ดึงน้ำจากอ่างเก็บน้ำขึ้นไปพักบนถังแล้วค่อยๆ ปล่อยน้ำลงมา โดยเฉพาะในช่วงหน้าแล้งเพื่อทำให้ดินและผืนป่ามีความชุ่มชื้นเป็นป่าเปียกไม่ใหญ่น้อยก็จะได้เติบโต มีความอุดมสมบูรณ์ และหากเกิดไฟป่า ป่าเปียกก็จะเป็นแนวป้องกันไฟป่าได้ด้วย” ผู้ใหญ่ยอดเผยถึงนวัตกรรมชุมชนที่ชาวตำบลสรวอยจะทำเพื่อดูแลดินน้ำป่าตามแนวศาสตร์พระราชต่อไป...!!

สนับสนุนข้อมูลพลังชุมชน

- กระทรวงการพัฒนาลุ่มคมและความมั่นคงของมนุษย์
- สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)